

Sandefjord, 7. april 2016: Vedtak i sak 237-2015.

Klager: NN

Innklaget: Hammersborg Inkasso AS, Postboks 6620 St. Olavs plass,
0129 Oslo.

Saken gjelder: Om klager i tide har fremmet en innsigelse han
burde fått vurdert.

1. Kravet:

Kravet gjelder ubetalte kostnader for kabel-TV til AS XXgaten ???. Klager bestrider så vel hovedkravet som kravet på inkassokostnadene.

2. Saksforholdet:

Fakturaer for betaling av felleskostnader og kabel TV, spesifisert med henholdsvis kr 1 834 og kr 166 for hver av månedene juli, august og september, ble sendt klager 23.05.15. Giroene hadde betalingsfrist 1. juli, 1. august og 1. september 2015.

Klager betalte felleskostnadene for juli og august, men ikke kostnadene for kabel TV. Restkravene ble inkassovarslet under ett for disse to månedene i brev 04.08.15 fra YY AS. I tillegg var det krevd purregebyr for "påminnelse" med forfall 16.07.15 og for selve inkassovarslet. Kravet utgjorde samlet kr 462.

Klager tilskrev fordringshaver 17.08.15 og gjorde oppmerksom på at kravet i inkassovarslet var omtvistet. Han ba om å få oppgitt det rettslige grunnlag for kravet.

YY AS viste i svarbrev 25.08.15 til varsling fra styret i juni samme år om endringer i faktureringen for kostnader til kabel TV. Som vedlegg til brevet, fulgte «Orientering om endring av felleskostnader i forbindelse med ny avtale med GET», datert 02.07.15.

Innklagede sendte 25.08.15 betalingsoppfordring. Hovedkravet var spesifisert med «Felleskostnader». I tillegg til kreditors omkostninger, kr 130 (to purregebyrer), var det lagt til kr 195 i inkassosalær.

Manglende betaling av kabel TV kostnadene for september terminen ble inkassovarslet 16.09.15 av YY AS. Purregebyr var lagt til kravet med kr 65.

Innklagede sendte ny betalingsoppfordring for «felleskostnader» juli og august (kostnadene til kabel TV) 17.09.15. Omkostningskravet var uendret fra betalingsoppfordringen for samme krav, sendt 25.08.15.

Klager tilskrev YY AS på ny 24.09.15. Han gjorde fordringshavers forretningsfører oppmerksom på at kravet var omtvistet og ikke kunne gjøres til gjenstand for inkasso. Klager ba på ny om at det rettslige grunnlaget for kravet ble oppgitt. Klager tilskrev innklagede på nytt 25.09.15 og viste til at hans innsigelser så langt var ubesvart. Klager viste videre til at ett krav var inkassovarslet allerede 8 dager etter forfall, og uten forutgående varsling.

Innklagede sendte 06.10.15 betalingsoppfordring/varslet om at sak reises for misligholdte felleskostnader september 2015.

Fordringshaver v/forretningsfører tilskrev klager 07.10.15 og redegjorde for grunnlaget for kravet. Det ble vist til at boligaksjeselskapet fulgte borettslagsloven kapittel 5. Fordeling etter nytte eller forbruk, var angitt å være ny i forhold til den tidligere lov om fordeling av felleskostnadene § 5-19 i borettslagsloven. Det ble hevdet at bestemmelsen var ment å være en unntaksregel som tok sikte på å fange opp de tilfeller der hovedregelen vil virke urimelig. Det fremgikk av brevet at kravene ble opprettholdt.

Klager tilskrev innklagede 19.10.15. Det fremgikk at klager opprettholdt innsigelsen, og at han fortsatt anså kravet for omtvistet.

Klagen til Inkassoklagenemnda er datert 20.10.15. Klager opplyste at kravet var omtvistet og ba om at kravet måtte slettes eller bli gjenstand for rettslig behandling.

Klagen ble oversendt innklagede for uttalelse. I sitt tilsvarende svar til Inkassoklagenemnda opprettholdt innklagede så vel hovedkravet, som kravet på inkassokostnadene.

3. Partene anfører:

Klager anfører at innklagede velger å fremme krav om tvangssalg av leilighet for et omtvistet krav.

Det vises til at det fra styrets side ble bestemt at kostnadene for abonnementet hos GET ikke skulle inngå i felleskostnadene. Felleskostnadene på kr 1 834 pr. måned er betalt fortløpende. GET abonnementet er ikke betalt, dels fordi tjenestene ikke benyttes, dels fordi klager er av den klare oppfatning at styret i aksjeselskapet ikke kan inngå en avtale som medfører økonomiske forpliktelser for den enkelte aksjonær, utover det som følger av loven. Aksjeloven er til hinder for at styret i et selskap kan påføre den enkelte aksjonær slike merkostnader.

Kravet omfattes heller ikke av det unntak fra aksjelovens regler som oppstilles i borettslagsloven kapittel 5 jf. § 1-4. Fordringshaver er gjort oppmerksom på at det tilsendte kravet er omtvistet. Aksjeselskapet har på tross av dette videresendt de respektive krav om manglende månedlige innbetaling for disse nett-tjenestene til innklagede. Innklagede er også blitt gjort oppmerksom på at de fremsatte krav er omtvistet, men har likevel besluttet å reise sak dersom kravene ikke blir betalt. De påberoper seg å ha et særlig tvangsgrunnlag og har varslet om at de vil begjære tvangssalg av leiligheten. Saken vil, slik klager forstår det, ikke være gjenstand for behandling i forliksråd el.

Det anføres at innklagede har valgt å omdefinere kravet fra å være levering av nett-tjenester til å være «felleskostnader», for med det å skaffe seg legalpant og et særskilt tvangsgrunnlag for kravet. Dette på tross av at styret positivt har besluttet at denne kostnaden ikke skal inngå i gårdens «felleskostnader», men derimot faktureres som en særskilt post hver måned.

Endelig anføres at innklagede sendte inkassovarsel allerede fire dager etter at kravet forfalt uten forutgående varsel. I tillegg skal klager ha vært nødt til å purre opp rettslig begrunnelse for kravet to ganger.

Innklagede anfører at klager ikke har hjemmel for å holde tilbake felleskostnader. Styret i XXgaten ?? AS har vedtatt at kabel-TV skal fordeles likt på den enkelte leilighet. Beboeren ble orientert om endringen

02.07.15. Klager har tilskrevet forretningsfører og forretningsfører har besvart henvendelsene 25.08.15 og 07.10.15.

Det anføres at kabel-TV er en del av felleskostnadene og således har legalpant. For rest felleskostnader juli og august ble inkassovarslet sendt 04.08.15. Innklagede mottar saken til inkasso 25.08.15. Inkassovarsel for rest september terminen blir sendt 16.09.15. Innklagede mottar saken til inkasso 16.10.15. Kravene, også på inkassokostnadene, opprettholdes.

4. Finansklagenemnda Inkasso sitt syn på saken:

Inkassoklagenemnda endret fra 01.01.16 navn til Finansklagenemnda Inkasso, idet driften av sekretariatet og nemndbehandlingen i Inkassoklagenemnda fra samme dato ble overtatt av Finansklagenemnda. Saken ble behandlet i fulltallig nemndmøte 08. februar 2016. For Forbrukerrådet møtte vara, Ane Kjøber Opstad, for nemndas faste medlem, Line Klefstad. Vedtak ble truffet med følgende begrunnelse:

Inkassoloven gjelder inndrivning av forfalte pengekrav, men inneholder ikke regler om hvordan det underliggende sivilrettslige forhold skal løses. Dette er et spørsmål som hører under domstolene. I slike saker tar nemnda derfor ikke endelig stilling til hovedkravet, men bare om det er grunnlag for inkassokostnadene. En vurdering av holdbarheten av hovedkravet og de innsigelser som er gjort gjeldende kan da likevel få betydning.

Det følger av inkassoloven § 17 første ledd at skyldneren plikter å erstatte fordringshaverens nødvendige kostnader ved utenrettslig inndrivelse, etter standardsatser fastsatt i forskrifter med hjemmel i § 19. Etter § 17 andre ledd kan inkassokostnader likevel ikke kreves når skyldneren, i tide, har fremsatt innsigelser som det var "rimelig grunn" til å få vurdert før inndrivningen ble satt i verk. Etter § 17 fjerde ledd er det heller ikke grunnlag for inkassokostnader hvis fordringshaver eller inkassator har opptrådt "i strid med god inkassoskikk".

Ved vurderingen av om det er fremsatt en innsigelse klager hadde god grunn til å få vurdert før inkasso ble satt i verk, skal det ifølge uttalelser i forarbeidene til inkassoloven (NOU 1983 nr 8 side 98 første spalte), ikke settes for store krav til innsigelsens vekt. Relevante momenter ved denne vurderingen er "hvor god grunn hadde skyldneren til å tro at innsigelsene var eller kunne være holdbare, hvor uholdbar var i seg selv innsigelsen og hvor stor mulighet hadde skyldneren til å avklare spørsmålet selv, eller sørge for at det ble avklart."

Klager har blant annet, jf. nedenfor, anført at styret ikke har hjemmel til å inngå avtaler som medfører merkostnader for den enkelte aksjonær.

Nemnda har i sin vurdering av saken lagt til grunn at tvisten kun gjelder tre terminer á kr 166, av totale månedlige felleskostnader på kr 2000. Kr 1834 av felleskostnadene er således erkjent og betalt rettidig. Nemnda har videre lagt til grunn at klager bestred kravet innen utløpet av betalingsfristen i inkassovarslet, altså før inkasso ble satt i verk og kostnadene påløp.

Når det gjelder innsigelsen om manglende grunnlag for å påføre andelseierne kostnader, legger nemnda til grunn at XXgaten ?? AS ble stiftet som boligaksjeselskap en gang på 1950-tallet. For et slikt selskap får aksjelovens bestemmelser anvendelse, dog således at borettslagsloven (2003) §§ 1-5, 4-2 og kapittel 5 er

gjort gjeldende, jf. borettslagsloven § 1-4 annet ledd. Aksjeloven § 6-12 første ledd bestemmer at styret blant annet har ansvaret for å forvalte selskapet og å fastsette dets budsjetter. Å inngå avtale med leverandør av internett og tv tjenester ligger klart innenfor styrets kompetanse og klager derfor ikke krav på å få "vurdert" denne innsigelsen.

Nemndas medlemmer er uenige om klager overfor innklagede har fremmet ytterligere en innsigelse.

Flertallet, bestående av nemndas leder og Forbrukerrådets representanter, vurderer forholdet slik:

Flertallet finner det ikke tvilsomt at klager overfor innklagede fremmet ytterligere en innsigelse overfor innklagede i sitt brev 19.10.15 hvor det blant annet het: " Kravet dreier seg mao. ikke om felleskostnader, men derimot om betaling av levering av konkrete tjenester til den enkelte aksjonær, i dette tilfellet digitale tjenester. Aksjeloven er til hinder for at styret i et selskap kan påføre den enkelte aksjonær slike merkostnader. *Kravet omfattes heller ikke av det unntak fra aksjelovens regler som oppstilles i brl. Kap. 5 jfr. § 1-4"* (Uthevet og understreket av flertallet).

Flertallet har merket seg at forretningsføreren i sin fakturering har spesifisert tillegget som «Kabel TV», altså skilt denne posten fra øvrige kostnader som ligger under «Felleskostnader». I betalingsoppfordringen er imidlertid restkravet oppført som «felleskostnader», slik klager har bemerket gjentatte ganger.

Slik flertallet ser det, har fordringshaver, gjennom sin forretningsfører, selv valgt å skille mellom kostnaden til kabel-TV og felleskostnadene, mens innklagede krever dekket restkravet som felleskostnader. Da felleskostnader har legalpant, har denne "omklassiferingen" innvirkning blant annet på hvordan misligholdte krav kan innfordres.

Dette skaper, slik flertallet ser det, også en viss uklarhet om lovligheten av vedtaket styret traff i juni 2015 der man bestemte endret fordelingsnøkkel for utgiftene til kabel-TV, fra å være en del av kostnadene som ble fordelt etter hovedregelen i borettslagsloven § 5-19 første ledd til å være en kostnad som skulle fordeles etter unntaksregelen om fordeling etter nytte. Av forarbeidene til borettslagsloven, Ot.prp. nr. 30 (2002-2003) side 280, fremgår det at unntaksregelen er mest aktuell for nye tiltak som er mest til gagn for bare noen av andelseierne, eller der kostnadene klart er forbruksavhengige, og forbruket kan måles og varierer mye andelseierne i mellom. Et slikt spørsmål bør etter nemndas syn mest hensiktsmessig vurderes av de alminnelige domstolene og ikke som ledd i en tvangssalgsprosess.

Klagers innsigelse er, slik nemnda ser det, etter sin art av en slik karakter at han hadde "rimelig grunn" til å få den vurdert i inkassolovens forstand, og da med den konsekvens at han ikke plikter å betale inkassokostnadene, jf. lovens § 17 andre ledd.

Nemndas mindretall, bestående av bransjens representanter, legger til grunn at kostnadene til kabel-tv var felleskostnader som ble fordelt etter eierbrøk før styrevedtaket, og som etter styrevedtaket ble endret til å fordeles etter nytte, slik klager ble informert om i informasjonsskrivet fra styret. Mindretallet er enig med flertallet i at det kan stilles spørsmål til om endringen av fordelingsnøkkel, fra fordeling etter eierbrøk til fordeling etter nytte, tilfredsstiller borettslagslovens regler og med det om legalpanteretten er i behold. Men dette er etter mindretallets syn ikke et forhold som klager direkte har fremmet overfor innklagede eller som klart fremkommer i den korrespondanse som har vært mellom partene. Å stille krav til at dette er

en innsigelse klager hadde rimelig grunn til å få vurdert vil etter mindretallets syn av den grunn være en urimelig streng tolking av inkassolovens regler.

Det følger av inkassoloven § 9 at det skal sendes inkassovarsel før inkasso kan iverksettes. Dette skal sendes etter forfall. Ved utsendelse av inkassovarsel for juli og august terminene var begge krav forfalt, slik at begge krav kunne inkassovarsles. Det følger av inkassoforskriften §§ 1-2 og 1-3 at purregebyr kun kan kreves dersom forfall er oversittet med mer enn 14 dager. Erstatning for en purring og et inkassovarsel kan kreves dersom skyldneren har oversittet en betalingsfrist på minst 14 dager fastsatt i den første purringen. Etter nemndbehandlingen har innklagede fremlagt kopi av girobrevet «Påminnelse» for juliterminen. Purregebyr er lagt til kravet, som ble sendt 16.07.15, med betalingsfrist 30.07.15. Det var da adgang til å beregne to ganger purregebyr for juliterminen. Klager kan derfor ikke få medhold i denne innsigelsen.

Ved avgjørelsen legges flertallets syn til grunn.

5. Vedtak:

Klager gis medhold og plikter ikke å betale inkassoomkostningene i saken.

Rune Jensen
Leder Finansklagenemnda Inkasso